

INFORMAȚII PERSONALE

Manole Domnica

Sexul Feminin | Data nașterii 04/06/1961 | Cetățenie Rep. Moldova

POZIȚIA PENTRU
CARE CANDIDEAZĂ**Judecător al Curții Constituționale .**EXPERIENȚA
PROFESIONALĂ

-
2005-2017	Judecător la Curtea de Apel Chișinău, Colegiul Civil și de Contencios Administrativ;
1990-2004	Judecător la Judecătoria Ciocana, Chișinău;
1985-1900	Consultant la Curtea Supremă, Chișinău.

EDUCAȚIE ȘI
FORMARE

1985-1990	• Diplomă de licență cu mențiune, Facultatea de drept a Universității de Stat Chișinău;
26.11.2012-20.12.2012	• „International Visitor Leadership Program on The Judicial System in the U.S.”, organizat de departamentul de stat a Statelor Unite;
2011-2014	• Funcția de Vicepreședinte al Pilonului I al Strategiei implementării reformelor în sectorul judecătoresc;
09.09.2014-28.11.2014	• Cursul de instruire organizat de Consiliul Europei privind Standardele CEDO;
2011-2017	• Formatoare la Institutul Național al Justiției;
15.-16.04.2014	• Formatoare la seminarul cu genericul „Dreptul proprietății intelectuale”, organizat de către Institutul Național al Justiției, în cooperare cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Wolf Theisis și ACI Partners, cu suportul Guvernului Republicii Cehe;
2012-2016	Formatoare pentru Consiliul Europei în cadrul programului „Mecanisme naționale de aplicare a art.6 al Convenției Europene în materie civilă, art.1 Protocolul 1 CEDO” ;
2015-2016	• Lector în cadrul Facultății de Drept, programul masterat al Universității de Stat din Moldova, cursul „Implicarea instanței de judecată în executarea hotărârilor judecătorești definitive”. Formatoare în cadrul seminarelor cascade organizate de Consiliul Europei <i>”Suport pentru implementarea coerentă a Convenției Europene pentru Drepturile Omului în Republica Moldova”</i> ; Formatoare în cadrul ciclului de ateliere privind „Sistemului răspunderii disciplinare a judecătorilor din Republica Moldova – procedura și abaterile disciplinare”.

COMPETENTE PERSONALE

Limba maternă

Română

Alte limbi străine cunoscute

INTELEGERE		VORBIRE		SCRIERE
Ascultare	Citire	Participare la conversație	Discurs oral	
Limba Rusă	C1	C1	C1	C1
Limba Engleză	A2	A2	A2	A2

Competențe organizaționale/manag eriale

Gestionarea unui volum mare de muncă, în condiții de stres
Colaborarea cu judecătorii de colegiu, pentru soluționarea dosarelor

Competențe dobândite la locul de muncă

- Bună cunoaștere a materiilor de drept (civil, constituțional, administrativ, comercial etc.), a drepturilor și libertăților fundamentale, a modului în care funcționează instituțiile statului;
- Studierea legislației interne, internaționale, a jurisprudenței interne și internaționale (CEDO)
- Aplicarea cunoștințelor în cauze concrete
- Soluționarea imparțială a dosarelor
- Motivarea hotărârilor

Competențe digitale

AUTOEVALUARE

Procesarea informației	Comunicare	Creare de conținut	Securitate	Rezolvarea de probleme
Utilizator independent	Utilizator independent	Utilizator independent	Utilizator independent	Utilizator independent

INFORMATII SUPLIMENTARE

Permis de conducere

Categoria B

Publicații	Articol publicat în revista INJ nr. 3 din 2012 privind Legislația și practica națională în domeniul respectării termenului rezonabil (Legea nr. 87 din 21.04.2011);
Conferințe 31.05.2017	„Conferința Anuală a Actorilor din Domeniul Justiției”, organizat de Misiunea Norvegiană de Experți pentru promovarea Supremației Legii în Moldova și Grupul Resursă în Domeniul Drepturilor Omului; iunie 2018 - ONU, Geneva; septembrie 2018 – OSCE, Varșovia; octombrie 2018 – sesiunea APCE, Strasbourg; noiembrie 2018 – Parlamentul European.
Distincții	Calificativul „Excelent”, acordat prin Hotărârea Colegiului de Evaluare a Performanțelor Judecătorilor a Consiliului Superior al Magistraturii Nr. 54/6 din 20 noiembrie 2015; Punctajul maxim de 100 de puncte, obținut prin Hotărârea Colegiului pentru Selecția și Cariera Judecătorilor Nr. 146/16 din 10 decembrie 2015; Diploma de Onoare a Consiliului Superior al Magistraturii, acordată în 07.02.2012 pentru succese obținute în înfăptuirea justiției și atitudinea conștiincioasă față de obligațiunile de serviciu; Titlul onorific de „Veteran al sistemului judiciar”, acordat prin Hotărârea CSM din 29 septembrie 2015 pentru o activitate de 25 de ani în funcția de judecător și comportament ireproșabil.
Seminarii 25-28.01.2011	Institutul CEELI Praga – seminarul privind „Dreptul proprietății intelectuale”;
10-11.09.2013	Institutul Național al Justiției - seminarul formare formatori cu genericul „ <i>Jurisprudența CtEDO pe anumite aspect ale art.6 și 8 ale Convenției europene a drepturilor omului</i> ”;
29.11.2013	Seminarul de formare a formatorilor cu genericul „Principiul contradictorialității, nemijlocirii și egalității armelor. Administrarea probelor. Principiul „non bis in idem”, organizat de Institutul Național de Justiție, Asociația Barourilor Americane;
12-13.12.2013	Institutul Național de Justiție – Programul avansat de formare a formatorilor cu genericul „ <i>Metodologia de formare activ-participativă</i> ”;
25-26.09.2014	Institutul Național al Justiției și Misiunea Norvegiană de Experți pentru Promovarea Supremației Legii în Moldova; Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral – seminarul de formarea formatori cu tema „Soluționarea litigiilor electorale”.
18-19.09.2014	Seminarul cu genericul „ <i>Tehnici metodologice moderne pentru instruire în cadrul INJ</i> ”, organizat de Institutul Național de Justiție în colaborare cu Fundația
13-14.11.2014	Germană pentru Cooperare Juridică în Moldova; Institutul Național de Justiție – seminarul formare formatori cu genericul
16-17.10.2014	„Dezvoltarea abilităților de instruire a adulților. Metode interactive de predare”;
02-03.11.2015	Institutul Național de Justiție - seminarul cu genericul „ <i>Practica aplicării legislației fiscale și vamale</i> ”;
	Institutul Național de Justiție - seminarul privind „ <i>Utilizarea practică a hotărârilor CEDO la nivel național</i> ”;

	Institutul Național de Justiție - seminarul cu tematica „<i>Examinarea litigiilor de proprietate intelectuală – procedură civilă</i>”; Institutul Național de Justiție - seminarul privind „<i>Eficacitatea remediilor naționale în privința duratei procedurilor judiciare și de executare</i>”; Institutul Național de Justiție - seminar de formare a formatorilor cu genericul „<i>Practica CtEDO cu privire la libertatea de exprimare pentru actorii de justiție. Consolidarea și aplicarea abilităților de predare. Contactul cu mass-media.</i>” Institutul Național de Justiție - seminarul de formare a formatorilor „<i>Procedura în fața Curții Europene a Drepturilor Omului: noile tendințe, provocări și perspective</i>”; Misiunea Norvegiană de Experți pentru Promovarea Supremației Legii în Moldova „<i>Aspecte ce țin de articolul 6 CEDO: acțiunea civilă în cadrul procesului penal: audierea martorilor la distanță. Realități și perspective.</i>”; Misiunea Norvegiană de Experți pentru Promovarea Supremației Legii în Moldova „<i>Dezvoltarea abilităților de comunicare, discursul public, comunicarea non verbală și comunicarea cu mass media.</i>”;
21-22.03.2016	Programul de formare a formatorilor cu genericul „<i>Abilități de prezentare și modelare</i>”, organizat de Institutul Național al Justiției, Asociația Barourilor Americane;
16.06.2016	Institutul Național de Justiție – seminarul „<i>Medierea și arbitrajul – mijloace alternative de soluționare a litigiilor în cauze penale, civile, comerciale</i>” „<i>Seminarul subregional pentru reprezentanții sistemului judecătoresc privind dezvoltarea respectului pentru proprietatea intelectuală</i>”, organizat de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală în colaborare cu Institutul Național al Justiției, Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale și Oficiul European de Brevete.
03-04.11.2016	
	Cursul de formare formatori cu genericul „<i>Standardele Curții Europene pentru Drepturile Omului și aplicarea lor la nivel național</i>” Atelierul de Instruire „<i>Rolul Judecătorului într-o societate democratică: standard, bune practice și motivație individuală</i>”, organizat de Centru de Resurse Juridice din Moldova; Atelierul de lucru „<i>Medierea în domeniul proprietății intelectuale</i>”, organizat de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova, Centrul de Arbitraj și Mediere al Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Institutul Național al Justiției. Cursul de formarea formatori cu genericul „<i>Standardele Curții Europene pentru Drepturile Omului și aplicarea lor la nivel național</i>”(80 ore academice);
Cursuri	
09.09-28.11.2014	
17-18.06.2017	
10.10.2013	
09.09-28.11.2014	

Referințe

Referințele pot fi furnizate la cerere.

**În atenția
Parlamentului Republicii Moldova
Comisia juridică, numiri și imunități**

În conformitate cu Decizia din data de 1 iulie a Comisiei juridice, numiri și imunități privind Concursul pentru selectarea candidaților la funcția de judecător al Curții Constituționale din partea Parlamentului, Regulamentul de desfășurare a concursului (Anexa 1 a Deciziei) și Anunțul de desfășurare a concursului (Anexa 2 a Deciziei),

Subsemnata, **Domnica Manole**, cetățean al Republicii Moldova, născută în data 04.06.1961, Cod Numeric Personal 0960406010983, identificată prin Buletin N A48129423, eliberat la 06 iulie 2006, formulez prezenta

Scrisoare de motivare

în susținerea candidaturii mele la funcția de judecător al Curții Constituționale din partea Parlamentului.

1. Preambul

Înaintarea candidaturii pentru funcția de judecător al Curții Constituționale reprezintă indiscutabil apogeul activității mele profesionale pe care am desfășurat-o în sistemul judiciar timp de 32 de ani.

Totodată, o asemenea candidatură reprezintă o mare responsabilitate față de Statul Republica Moldova, față de cetățenii acesteia, față de Constituție, Parlament, Guvern și puterea judecătorească, responsabilitate pe care sunt gata să mi-o asum.

După cum urmează să arăt, îndeplinesc atât cerințele constituționale pentru a ocupa funcția judecător al Curții Constituționale, cât și cerințele de concurs stabilite de Parlamentul Republicii Moldova, Comisia juridică, numiri și imunități, prin Decizia din data de 1 iulie privind Concursul pentru selectarea candidaților la funcția de judecător al Curții Constituționale, precum și Regulamentul și Anunțul aferente acesteia.

2. Activitatea profesională

Am activat timp de 32 de ani în sistemul judiciar. Astfel, în 1985 am absolvit cu mențiune Facultatea de Drept a Universității de Stat Chișinău, iar ulterior, în perioada 1985-1990, am activat în funcția de consultant la Judecătoria Supremă.

Profesia de judecător am exercitat-o timp de 27 de ani. În perioada 1990-2004 am activat ca judecător la Judecătoria Ciocana, iar în perioada 2005-2017 am activat în cadrul Curții de Apel Chișinău, Colegiul Civil și de Contencios administrativ.

3. Formarea profesională

Pe lângă urmarea cursurilor Facultății de Drept, am continuat instruirea profesională și pe durata activității profesionale în funcția de judecător, dar și după:

- în perioada 26.11.2012 – 20.12.2012, am urmat cursul de instruire în SUA în cadrul programului guvernamental SUA;
- în perioada 2011-2014, am activat în funcția de Vicepreședinte al Pilonului I al Strategiei implementării reformelor în sectorul judecătoresc 2011-2014;
- În perioada 09.09.2014-28.11.2014, am urmat cursul de instruire organizat de Consiliul Europei privind Standardele CEDO;
- În perioada 2011-2017, am activat ca formator la Institutul Național al Justiției;
- în perioada 2012-2016 am fost formator pentru Consiliul Europei în cadrul programului „*Mecanisme naționale de aplicare a art. 6 al Convenției Europene în materie civilă, art. 1 Protocolul 1 CEDO*”;
- în perioada 2015 -2016 am activat ca lector în cadrul Facultății de Drept, programul de masterat al Universității de Stat din Moldova, cursul „*Implicarea instanței de judecată în executarea hotărârilor judecătorești definitive*”;
- de asemenea am participat la numeroase Forumuri și conferințe internaționale, dintre care menționez: Organizația Națiunilor Unite, Geneva-iunie 2018, Conferința OSCE, Varșovia-septembrie 2018, Sesiunea APCE, Strasbourg-octombrie 2018, Parlamentul European-noiembrie 2018.

4. Distincții profesionale

Pregătirea temeinică urmată și a rezultatele profesionale obținute au fost recunoscute prin următoarele distincții:

- Calificativul „Excelent”, acordat prin Hotărârea Colegiului de Evaluare a Performanțelor Judecătorilor a Consiliului Superior al Magistraturii Nr. 54/6 din 20 noiembrie 2015;
- Punctajul maxim de 100 de puncte, obținut prin Hotărârea Colegiului pentru Selecția și Cariera Judecătorilor Nr. 146/16 din 10 decembrie 2015;
- Diploma de Onoare a Consiliului Superior al Magistraturii, acordată în 07.02.2012 pentru succese obținute în înfăptuirea justiției și atitudinea conștiincioasă față de obligațiunile de serviciu;
- Titlul onorific de „*Veteran al sistemului judiciar*”, acordat prin Hotărârea CSM din 29 septembrie 2015 pentru o activitate de 25 de ani în funcția de judecător și comportament ireproșabil.

5. Activitatea civică

5.1. Pe lângă activitatea și instruirea profesională, m-am făcut remarcată prin pozițiile civice și criticile exprimate în legătură cu situația sistemului judiciar, în perioada în care acesta era subjugat politic, iar independența justiției era grav afectată:

- Discursul din 31 mai 2016 în fața cetățenilor care protestau în fața sediului CSM, după pronunțarea Hotărârii de către CSM privind acordul la pornirea urmăririi penale în privința subsemnatei. Acest discurs a fost transmis de aproape toată mass-media din țară;
- Participarea (intervenția în direct) la emisiunea „*În Profunzime*”, a postului de televiziune PRO TV la 02 iunie 2016;
- Interviu pentru „*Ziarul de Gardă*” din 06 iunie 2016;
- Participarea la emisiunea „*Interpol*”, a postului de televiziune TV 7 din 13 iunie 2016;

- Interviu pentru *"Ziarul Național"* din 5 iunie 2016;
- Conferința de presă din 26 iunie 2016;
- Interviu pentru Portalului *"Report.md"* din 19 septembrie 2016;
- Participarea la Clubul de presă din 22 februarie 2017, organizat de Centrul de Investigații Jurnalistice cu tema: *"Pornirea urmăririi penale împotriva judecătorilor: între respectarea legii și abuz"*;
- Interviu pentru *"Ziarul de Gardă"* din 01 aprilie 2017.

5.2. De asemenea, și în cadrul organelor interne ale profesiei mi-am exprimat activ poziția privind necesitatea reformării sistemului judecătoresc și asigurării independenței acestuia:

- Discursul la Adunarea Generală anuală a Judecătorilor din 13 martie 2016;
- Discursul la Adunarea Generală Extraordinară a Judecătorilor din 21 octombrie 2016;
- Discursul la Adunarea Generală Extraordinară a Judecătorilor din 03 martie 2017.

În aceste discursuri, am vorbit despre necesitatea reformării sistemului judecătoresc, problemele de independență a sistemului judecătoresc, promovările dubioase din sistemul judecătoresc, imaginea sistemului judecătoresc în societate, lipsa de încredere a societății în sistemul judecătoresc și despre presiunile asupra judecătorilor.

În discursul din 13 martie 2016 de la Adunarea judecătorilor am criticat inițiativele de modificare a legislației emise de Centrul pentru Reformă a Sistemului Judecătoresc (CRSJ), care din mai 2015 a anunțat că promovează un șir de inițiative, fără a fi analizate și discutate cu corpul judecătoresc, cum ar fi:

- (i) propunerile CRSJ de introducere a termenelor fixe de examinare a cauzelor de 6 luni pentru prima instanță și câte 3 luni pentru apel și recurs;
- (ii) introducerea modificărilor cu privire la achitarea taxei de stat la sfârșitul examinării cauzei;
- (iii) introducerea medierii obligatorii de către judecători;
- (iv) investirea CSM cu dreptul de a verifica proprietățile judecătorilor;
- (v) de asemenea, am adus critici asupra componenței și activității CSM și promovările dubioase făcute de către CSM.

În discursul din 21 octombrie 2016 de la Adunarea judecătorilor am abordat din nou problemele din justiție, chestiunea arestării cu acordul CSM în 2016 a 18 judecători, suspectați de implicarea în cazul „spălătoria rusească” a 20 de milioane USD, menționând inacțiunile CSM, care, deși a cunoscut problema dată din 2012, a promovat în funcție judecătorii implicați în ”schemele” cazului ”spălătoriei rusești”. Am adus din nou critici Consiliului Superior al Magistraturii pentru lipsa de transparență în activitatea acestuia și promovările dubioase efectuate, aspecte care diminuează încrederea societății în actul justiției.

În discursul din 03 martie 2017 de la Adunarea Judecătorilor am prezentat repetat critici în problema creșterii numărului de dosare penale în privința judecătorilor, și am adus propuneri constructive pentru reformarea Consiliului Superior al Magistraturii și redresarea situației în sistemul judiciar.

6. Dosarul penal intentat împotriva mea și eliberarea din funcția de judecător

Activitatea mea profesională și poziția acidă exprimată în legătură cu starea precară a sistemului judecătoresc au atras consecințe, pe care le consider ca fiind influențate politic.

Prima consecință a fost demararea unui dosar penal pentru o pretinsă pronunțare cu rea credință a unei hotărâri contrare legii, în urma soluționării dosarului celebru privind Referendumul

popular, în urma căruia am dispus obligarea CEC la organizarea referendumului pentru modificarea Constituției. Fără a intra în amănunte asupra acestei cauze, menționez că la aproximativ 3 ani după începerea urmăririi penale, procurorul de caz a renunțat la învinuire, fapt ce confirmă caracterul politic al acestui dosar.

A doua consecință a fost eliberarea mea din funcția de judecător, în baza unui motiv pueril. Astfel, eliberarea din funcția de judecător nu a avut loc în baza sancțiunii disciplinare, dar în baza unei interdicții de serviciu de comunicare cu presa (art. 8 și 22 din Legea cu privire la statutul judecătorului). Așadar, nu am fost eliberată din magistratură pentru fapte care mi-ar afecta prestigiul meu profesional ori reputația în profesie și societate, ci pentru o pretinsă încălcare a interdicției de comunicare cu presa. Însă este evident că comunicarea cu presa nu poate constitui motiv de excludere din profesie după 27 de ani de activitate, în condițiile în care necesitatea asigurării transparenței sistemului judiciar și a încrederii societății în sistemul judiciar, implică uneori și necesitatea comunicării cu presa, mai ales în situații de un pronunțat interes public.

7. Motivația candidaturii pentru funcția de judecător al Curții Constituționale

Întreaga mea activitate de până acum în funcția de judecător a fost dedicată imperativului asigurării supremației legii în stat și a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor. Dar acest fapt s-a dovedit insuficient, întrucât prin intervenția politicului și a unor forțe oculte s-a forțat ruperea echilibrului și independenței celor 3 puteri în stat: legislativă, executivă și judecătorească.

Puterea judecătorească a fost acaparată și subordonată intereselor politicului, iar în aceste condiții judecătorul nu-și poate realiza menirea, de a judeca în condiții de independență și imparțialitate. Acapararea puterii judecătorești a fost posibilă prin intermediul unor modificări legislative dubioase, promovarea unor persoane suspecte în funcții cheie și, bineînțeles, subordonarea unor instituții precum Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea Supremă de Justiție, Procuratura Generală etc.

Dar instituția fundamentală pentru asigurarea echilibrului în stat este Curtea Constituțională. Ea este instituția, care, potrivit art. 134 alin. (3) din Constituție, *garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.*

În lipsa unei Curți Constituționale competente și independente, orice efort legislativ sau executiv de evoluție a unui stat constituțional, cum este Republica Moldova, este sortit eșecului. Nu cred că poate exista o dovadă mai bună decât blocajul constituțional și instituțional în care s-a regăsit țara în urma hotărârilor abuzive ale Curții Constituționale din 7-9 iunie 2019, aspru criticate de către Comisia de la Veneția.

În ceea ce mă privește, după 27 de ani de activitatea ca judecător și după 3 ani în care am suferit din cauza lipsei independenței puterii judecătorești, inclusiv cu concursul unei Curți Constituționale docile în fața politicului, consider că am dobândit pregătirea și motivația necesare pentru contribui la restabilirea rolului Curții Constituționale consacrat de art. 134 din Constituție.

Consider că responsabilitatea de judecător al Curții Constituționale nu și-o poate asuma decât un profesionist desăvârșit al dreptului, al mediului academic sau științific, cu o vastă experiență și cu o viziunea de ansamblu asupra ceea ce înseamnă un stat: Constituție, cetățeni, autorități, legi. Activitatea mea profesională și de instruire au demonstrat că întrunesc aceste criterii, mai cu

seamă cu cât timp de 12 ani, în perioada 2005-2017, am activat în cadrul Curții de Apel Chișinău, Colegiul Civil și de **Contencios administrativ**, arie a dreptului ce este cea mai apropiată de cea a dreptului constituțional și care îmbină elemente de drept privat și public.

În plus, merită menționat faptul că nu am fost și nu sunt membra vreunui partid politic.

8. Cerințele pentru a fi judecător al Curții Constituționale

Potrivit art. 138 din Constituție: *Judecătorii Curții Constituționale trebuie să aibă o pregătire juridică superioară, o înaltă competență profesională și o vechime de cel puțin 15 ani în activitatea juridică, în învățământul juridic sau în activitatea științifică.*

Potrivit Deciziei Comisiei juridice, numiri și imunități din data de 1 iulie privind Concursul pentru selectarea candidaților la funcția de judecător al Curții Constituționale, precum și Regulamentul și Anunțul aferente acestuia, cerințele sunt:

- a) deține cetățenia Republicii Moldova;
- b) are domiciliul în țară;
- c) are pregătire juridică superioară;
- d) are înaltă competență profesională;
- e) are o vechime de cel puțin 15 ani în activitatea juridică, în învățământul juridic superior sau în activitatea științifică;
- f) nu a atins vârsta de 70 de ani;
- g) nu are interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică;
- h) are reputație ireproșabilă.

Întrunesc toate aceste condiții și îmi exprim speranța că Parlamentul Republicii Moldova, în urma concursului organizat, îmi va acorda votul de încredere pentru fi judecător constituțional din partea acestuia.

Cu stimă,
10 iunie 2019

Domnica Manole